Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

21 päivänä maaliskuuta 2019*

Ennakkoratkaisupyyntö – Direktiivi 93/13/ETY – Soveltamisala – 2 artiklan b ja c alakohta – Käsitteet ”kuluttaja” ja ”elinkeinonharjoittaja” – Pääasiallisen asunnon hankinnan rahoittaminen – Työnantajan työntekijälleen ja tämän yhteisvelallisen asemassa olevalle puolisolle myöntämä asuntolaina

Asiassa C-590/17,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Cour de cassation (ylin tuomioistuin, Ranska) on esittänyt 4.10.2017 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 12.10.2017, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Henri Pouvin ja

Marie Dijoux, Pouvinin puoliso,

vastaan

Électricité de France (EDF),

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: neljännen jaoston puheenjohtaja M. Vilaras, joka hoitaa kolmannen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit J. Malenovský, L. Bay Larsen, M. Safjan (esittelevä tuomari) ja D. Šváby,

julkisasiamies: M. Bobek,

kirjaaja: hallintovirkamies R. Şereş,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 12.9.2018 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Henri Pouvin ja Marie Dijoux, edustajanaan J. Buk Lament, avocate,

– Électricité de France (EDF), edustajanaan E. Piwnica, avocat,

– Ranskan hallitus, asiamiehinään D. Colas, J. Traband ja A.-L. Desjonquères,

– Kreikan hallitus, asiamiehinään M. Tassopoulou, D. Tsagkaraki, C. Fatourou ja K. Georgiadis,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

– Euroopan komissio, asiamiehinään N. Ruiz García ja C. Valero,

kuultuaan julkisasiamiehen 15.11.2018 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5.4.1993 annetun neuvoston direktiivin 93/13/ETY (EYVL 1993, L 95, s. 29) 2 artiklan b ja c alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa ovat vastakkain yhtäältä Henri Pouvain ja Marie Dijoux, Pouvinin puoliso, ja toisaalta Électricité de France (EDF) ja joka koskee vaatimusta maksaa kyseisen yhtiön Pouvainille ja Dijoux'lle myöntämästä asuntolainasta maksamatta olevat määrät.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

3 Direktiivin 93/13 johdanto-osan 9, 10 ja 14 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"– – tavaroiden tai palvelujen hankkijoita on suojeltava myyjän tai palvelun suorittajan vallan väärinkäytöltä, erityisesti yksipuolisilta vakiosopimuksilta ja kohtuuttomalta olennaisten oikeuksien poisjättämiseltä sopimuksista,

tehokkaampi kuluttajansuoja voidaan saavuttaa ottamalla käyttöön yhdenmukaiset kohtuuttomia ehtoja koskevat säännöt; näitä sääntöjä on sovellettava kaikkiin elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välisiin sopimuksiin; tämän vuoksi tämän direktiivin ulkopuolelle jätetään erityisesti työsopimukset, perintöoikeuksia koskevat sopimukset, perhelainsäädännön oikeuksia koskevat sopimukset sekä yhtiöiden perustamista ja yhtiöjärjestystä koskevat sopimukset,

– –

– – tämän direktiivin säännöksiä sovelletaan myös julkisluonteiseen elinkeinotoimintaan".

4 Kyseisen direktiivin 1 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tämän direktiivin tarkoituksena on lähentää jäsenvaltioiden elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välillä tehtyjen sopimusten kohtuuttomia ehtoja koskevia lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä."

5 Mainitun direktiivin 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

– –

b) 'kuluttajalla' jokaista luonnollista henkilöä, joka tämän direktiivin kattamia sopimuksia tehdessään ei harjoita ammatti- tai liiketoimintaa;

c) 'elinkeinonharjoittajalla' jokaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tämän direktiivin kattamia sopimuksia tehdessään harjoittaa joko julkisen tai yksityisen alan ammatti- tai liiketoimintaa".

Ranskan oikeus

6 Direktiivi 93/13 on saatettu osaksi Ranskan oikeutta kuluttajansuojalain (code de la consommation), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa, L. 132-1 §:llä.

7 Kyseisen pykälän ensimmäisessä momentissa säädetään seuraavaa:

”Elinkeinonharjoittajien ja muiden kuin elinkeinonharjoittajien tai kuluttajien välillä tehdyissä sopimuksissa kohtuuttomia ehtoja ovat ehdot, joiden tarkoituksena tai seurauksena on merkittävän epätasapainon aiheuttaminen sopimuspuolten oikeuksien ja velvollisuuksien välille muun kuin elinkeinonharjoittajan tai kuluttajan vahingoksi.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

8 EDF myönsi 3.4.1995 työntekijälleen Pouvinille ja tämän puolisolle (jäljempänä lainanottajat) asunnonostajien tukijärjestelmään liittyneen 57 625,73 euron lainan, joka oli määrä maksaa takaisin 240 kuukausierässä kahdessa 10 vuoden mittaisessa lyhennysjaksossa, joista ensimmäisen aikana korko on 4,75 prosenttia ja jälkimmäisen aikana 8,75 prosenttia (jäljempänä lainasopimus), heidän pääasiallisen asuntonsa hankinnan rahoittamiseksi.

9 Kyseisen lainasopimuksen 7 §:n mukaan lainasopimus päättyy automaattisesti, jos lainanottaja mistä tahansa syystä lakkaa kuulumasta EDF:n henkilökuntaan. Kyseisen ehdon vaikutuksesta lainan pääoma erääntyy välittömästi maksettavaksi, jos työsopimus päättyy, vaikka lainanottajat eivät olisi laiminlyöneet velvoitteitaan.

10 Pouvin irtisanoutui EDF:n palveluksesta 1.1.2002, ja lainanottajat lakkasivat maksamasta lainanlyhennyksiä.

11 EDF sovelsi 5.4.2012 ensin lainasopimuksen automaattista päättymistä siinä tapauksessa, että lainanottaja lakkaa kuulumasta EDF:n henkilökuntaan, koskevaa ehtoa ja vaati sitten lainanottajia maksamaan 1.1.2002 maksamatta olleen pääoman 50 238,37 euroa korkoineen sekä 3 517 euroa sopimussakkoa.

12 Tribunal de grande instance de Saint-Pierre (Saint-Pierren alioikeus, Ranska) totesi 29.3.2013 antamallaan tuomiolla kyseisen lainasopimuksen päättymistä automaattisesti siinä tapauksessa, että EDF:n henkilökuntaan kuuluminen lakkaa, koskevan ehdon kohtuuttomaksi. Kyseinen tuomioistuin hylkäsi näin ollen EDF:n vaatimuksen todeta mainittu sopimus automaattisesti päättyneeksi. Samalla mainittu tuomioistuin totesi saman sopimuksen päättyneen lainan lyhennyserien maksamatta jättämisen vuoksi ja velvoitti lainanottajat maksamaan EDF:lle yhteisvastuullisesti 44 551,84 euron määrän lisättynä 5.4.2012 lähtien laskettavalla 6 prosentin korolla sekä 3 118,63 euron määrän lisättynä tuomion julistamisesta laskettavalla 6 prosentin korolla EDF:n lainanottajien laiminlyöntien seurauksena kärsimän vahingon perusteella.

13 Cour d’appel de Saint-Denis (Saint-Denis’n ylioikeus, Ranska) kumosi 12.9.2014 antamallaan tuomiolla 29.3.2013 annetun tuomion ja totesi, että kyseinen sopimus oli päättynyt automaattisesti 1.1.2002. Se velvoitti lainanottajat näin ollen maksamaan EDF:lle 50 238,37 euron määrän lisättynä 1.1.2002 lähtien laskettavalla 6 prosentin korolla siten, että määrästä vähennetään kyseisen ajankohdan jälkeen maksetut määrät. Lisäksi kyseinen tuomioistuin velvoitti lainanottajat maksamaan EDF:lle 3 517 euron määrän 1.1.2002 lähtien laskettavine laillisine korkoineen sopimussakkoehdon perusteella.

14 Kyseinen tuomioistuin nimittäin katsoi, että kuluttajansuojalain L. 132-1 §:ää ei sovelleta nyt käsiteltävään asiaan, sillä EDF oli tehnyt lainasopimuksen työnantajan ominaisuudessaan eikä sitä voitu näin ollen pitää kyseisessä pykälässä tarkoitettuna ”elinkeinonharjoittajana”.

15 Lainanottajat tekivät kyseisestä tuomiosta kassaatiovalituksen, jossa he väittivät toimineensa kuluttajien ominaisuudessa ja vetosivat Cour de cassationin (ylin tuomioistuin, Ranska) oikeuskäytäntöön, jonka mukaan kohtuuttomana ehtona pidetään ehtoa, jossa määrätään lainan erääntymisestä maksettavaksi jonkin sopimussuhteen ulkopuolisen syyn perusteella.

16 Cour de cassation katsoo, että valitusperusteen yhteydessä esiin nousseet kysymykset, joista valituksen ratkaisu riippuu, edellyttävät direktiivin 93/13 2 artiklan yhtenäistä tulkintaa.

17 Tässä tilanteessa Cour de cassation on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko [direktiivin 93/13] 2 artiklaa tulkittava siten, että EDF-yhtiön kaltainen yhtiö toimii elinkeinonharjoittajana, kun se myöntää työntekijälleen asuntolainan osana asunnonostajien tukijärjestelmää, josta voivat hyötyä vain yhtiön henkilökunnan jäsenet?

2) Onko [direktiivin 93/13] 2 artiklaa tulkittava siten, että EDF-yhtiön kaltainen yhtiö toimii elinkeinonharjoittajana, kun se myöntää tällaisen asuntolainan työntekijänsä puolisolle, joka on yhteisvastuullinen velallinen olematta kyseisen yhtiön henkilökunnan jäsen?

3) Onko [direktiivin 93/13] 2 artiklaa tulkittava siten, että EDF-yhtiön kaltaisen yhtiön työntekijä toimii kuluttajana, kun hän ottaa yhtiöltä tällaisen asuntolainan?

4) Onko [direktiivin 93/13] 2 artiklaa tulkittava siten, että kyseisen työntekijän puoliso toimii kuluttajana, kun hän ottaa saman lainan ei yhtiön työntekijänä vaan yhteisvastuullisena velallisena?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

18 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksillään, jotka on syytä tutkia yhdessä, olennaisilta osin sitä, onko direktiivin 93/13 2 artiklan b ja c alakohtaa tulkittava siten, että yhtäältä yrityksen työntekijää ja hänen puolisoaan, jotka tekevät kyseisen yrityksen kanssa ensisijaisesti mainitun yrityksen henkilökunnan jäsenille tarkoitetun luottosopimuksen yksityisasunnon hankinnan rahoittamiseksi, on pidettävä kyseisen direktiivin 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettuina ”kuluttajina” ja toisaalta samaa yritystä on luoton myöntämisen osalta pidettävä mainitun 2 artiklan c alakohdassa tarkoitettuna ”elinkeinonharjoittajana”.

19 Aluksi on muistutettava, että kuten direktiivin 93/13 johdanto-osan kymmenennessä perustelukappaleessa todetaan, kohtuuttomia ehtoja koskevia yhdenmukaisia sääntöjä on sovellettava ”kaikkiin sopimuksiin”, jotka on tehty ”elinkeinonharjoittajan” ja ”kuluttajan” välillä, sellaisina kuin nämä on määritelty direktiivin 2 artiklan b ja c alakohdassa (tuomio 17.5.2018, Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, 46 kohta).

20 Samalla on mainittava, että direktiivin 93/13 johdanto-osan kymmenennen perustelukappaleen mukaan kyseisen direktiivin ”ulkopuolelle jätetään erityisesti työsopimukset”.

21 Tässä tilanteessa on tutkittava, onko sillä, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen luottosopimuksen osapuolia sitoo myös työsopimus, vaikutusta heidän asemiinsa direktiivin 93/13 2 artiklan b ja c alakohdassa tarkoitettuina ”kuluttajana” ja ”elinkeinonharjoittajana” kyseisen luottosopimuksen osalta.

22 Tässä yhteydessä on mainittava, että mainitun säännöksen mukaan ”kuluttajalla” tarkoitetaan jokaista luonnollista henkilöä, joka mainitun direktiivin kattamia sopimuksia tehdessään ei harjoita ammatti- tai liiketoimintaa. ”Elinkeinonharjoittajalla” puolestaan tarkoitetaan jokaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka direktiivin 93/13 kattamia sopimuksia tehdessään harjoittaa joko julkisen tai yksityisen alan ammatti- tai liiketoimintaa.

23 Kuten unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, direktiivissä 93/13 määritellään ne sopimukset, joihin sitä sovelletaan, näin ollen sopimuskumppanien aseman perusteella sen mukaan, harjoittavatko ne sopimusta tehdessään ammatti- tai liiketoimintaa vai eivät (tuomio 17.5.2018, Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, 53 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

24 Ensimmäiseksi on mainittava direktiivin 93/13 2 artiklan b alakohdassa tarkoitetun käsitteen ”kuluttaja” osalta, että käsite on objektiivinen, eikä se riipu siitä konkreettisesta asiantuntemuksesta, joka asianomaisella henkilöllä voi olla, tai niistä tiedoista, jotka kyseisellä henkilöllä on todellisuudessa (tuomio 3.9.2015, Costea, C-110/14, EU:C:2015:538, 21 kohta).

25 Tässä yhteydessä on muistutettava, että kuluttaja on elinkeinonharjoittajaan nähden heikompi osapuoli sekä neuvotteluaseman että tietojen puolesta, mikä johtaa kuluttajan sitoutumaan elinkeinonharjoittajan ennakolta laatimiin sopimusehtoihin ilman, että hän voisi vaikuttaa niiden sisältöön (tuomio 3.9.2015, Costea, C-110/14, EU:C:2015:538, 18 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

26 Kansallisen tuomioistuimen, jonka käsiteltävänä on sellaista sopimusta koskeva oikeusriita, joka voi kuulua kyseisen direktiivin soveltamisalaan, on tarkistettava kaikkien todisteiden ja etenkin kyseisen sopimuksen sanamuodon perusteella, voidaanko mainitun sopimuksen osapuolena olevaa henkilöä pitää direktiivissä 93/13 tarkoitettuna ”kuluttajana”. Kansallisen tuomioistuimen on tämän tehdäkseen otettava huomioon kaikki käsiteltävän asian olosuhteet – ja etenkin tarkasteltavan sopimuksen kohteena olevan tavaran tai palvelun luonne –, jotka voivat osoittaa, mihin tarkoitukseen kyseinen tavara tai palvelu on hankittu (tuomio 3.9.2015, Costea, C-110/14, EU:C:2015:538, 22 ja 23 kohta).

27 Unionin tuomioistuin on jo todennut, että jopa asianajajaa – vaikka hänellä katsottaisiin olevan korkeatasoista ammatillista tietämystä – voidaan pitää direktiivin 93/13 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettuna ”kuluttajana”, kun hän tekee sopimuksen, joka ei liity hänen ammattitoimintaansa (ks. vastaavasti tuomio 3.9.2015, Costea, C-110/14, EU:C:2015:538, 26 ja 27 kohta).

28 Tällaisella laajalla tulkinnalla direktiivin 93/13 2 artiklan b alakohdassa tarkoitetusta käsitteestä ”kuluttaja” voidaan turvata kyseisellä direktiivillä kaikille luonnollisille henkilöille, jotka ovat edellä 25 kohdassa tarkoitetussa heikommassa asemassa, annettava suoja.

29 Edellä esitetystä seuraa, ettei se, että luonnollinen henkilö tekee työnantajansa kanssa työsopimuksen lisäksi muun sopimuksen, ole sellaisenaan esteenä sille, että kyseistä henkilöä pidetään direktiivin 93/13 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettuna ”kuluttajana”.

30 Lisäksi on mainittava, että kuten julkisasiamies huomauttaa ratkaisuehdotuksensa 60 kohdassa, se, että tietyntyyppiset kuluttajasopimukset on varattu tietyille kuluttajaryhmille, ei vaikuta näiden asemaan direktiivin 93/13 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettuina ”kuluttajina”.

31 Se, että kyseisen direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jätettäisiin lukuisia sopimuksia, joita kuluttajat tekevät työnantajiensa kanssa, estäisi kaikkia tällaisia kuluttajia saamasta mainitulla direktiivillä taattua suojaa (ks. analogisesti tuomio 15.1.2015, Šiba, C-537/13, EU:C:2015:14, 29 kohta).

32 Sen osalta, että työsopimukset on jätetty direktiivin 93/13 soveltamisalan ulkopuolelle, on todettava, että kuten julkisasiamies esittää ratkaisuehdotuksensa 58 kohdassa, pääasiassa kyseessä olevan kaltaisella luottosopimuksella ei säännellä työsuhdetta eikä työehtoja, joten sitä ei voida pitää ”työsopimuksena”.

33 Toiseksi on muistutettava direktiivin 93/13 2 artiklan c alakohdassa tarkoitetun käsitteen ”elinkeinonharjoittaja” osalta, että unionin lainsäätäjän tarkoituksena on ollut antaa kyseiselle käsitteelle laaja merkitys (tuomio 17.5.2018, Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, 48 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

34 Yhtäältä nimittäin ilmauksen ”jokai[nen]” käyttö kyseisessä säännöksessä korostaa sitä, että kutakin luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä on pidettävä direktiivissä 93/13 tarkoitettuna ”elinkeinonharjoittajana” silloin, kun tämä harjoittaa ammatti- tai liiketoimintaa (tuomio 17.5.2018, Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, 49 kohta).

35 Toisaalta kyseinen käsite koskee kaikkea ”joko julkisen tai yksityisen alan” ammatti- tai liiketoimintaa. Niinpä direktiivin 93/13 2 artiklan c alakohtaa voidaan soveltaa toimijoihin riippumatta siitä, tavoittelevatko ne voittoa, sulkematta pois yleishyödyllisiä tehtäviä hoitavia laitoksia (ks. vastaavasti tuomio 17.5.2018, Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, 50 ja 51 kohta).

36 Direktiivin 93/13 2 artiklan c alakohdassa tarkoitettu elinkeinonharjoittajan käsite on toiminnallinen käsite, joka edellyttää sen arviointia, kuuluuko sopimussuhde toimintaan, jota henkilö harjoittaa ammatti- tai liiketoimintanaan (ks. vastaavasti tuomio 17.5.2018, Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, 55 kohta).

37 Unionin tuomioistuin on jo todennut, että oppilaitosta, joka tarjoaa opiskelijalle pääasiallisen toimintansa kannalta täydentävän ja liitännäisen palvelun, joka on pohjimmiltaan luottosopimus, voidaan pitää kyseisen palvelun osalta direktiivin 93/13 2 artiklan c alakohdassa tarkoitettuna ”elinkeinonharjoittajana” (ks. vastaavasti tuomio 17.5.2018, Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, 57 ja 58 kohta).

38 Tällaisessa tapauksessa oppilaitos ja opiskelija eivät nimittäin lähtökohtaisesti ole keskenään yhtäläisessä asemassa, koska sopimuspuolilla olevien tietojen ja asiantuntemuksen välillä on epäsuhta, sillä oppilaitoksella on käytössään pysyvä organisaatio ja asiantuntemus, joita ei välttämättä ole yksityisessä tarkoituksessa toimivalla opiskelijalla, joka joutuu satunnaisesti tekemisiin tällaisen sopimuksen kanssa (tuomio 17.5.2018, Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, 59 kohta).

39 Tällaista arviointia voidaan soveltaa pääasian kaltaisessa tilanteessa, jossa työnantaja, joka on oikeushenkilö, tekee yhden työntekijänsä, joka on luonnollinen henkilö, ja mahdollisesti tämän puolison kanssa luottosopimuksen yksityisasunnon hankkimisen rahoittamiseksi.

40 Vaikka EDF:n kaltaisen työnantajan pääasiallista toimintaa ei ole rahoitusvälineiden tarjoaminen vaan energian toimittaminen, kyseisellä työnantajalla on tietoa ja ammattitaitoa sekä henkilöstöön liittyviä ja aineellisia voimavaroja, joita luonnollisella henkilöllä eli toisella sopimusosapuolella ei oleteta olevan.

41 Direktiivin 93/13 2 artiklan b alakohdassa tarkoitetun käsitteen ”kuluttaja” tavoin kyseisen direktiivin 2 artiklan c alakohdassa tarkoitettu käsite ”elinkeinonharjoittaja” on luonteeltaan objektiivinen eikä riipu siitä, mitä elinkeinonharjoittaja päättää pitää pääasiallisena, toissijaisena ja liitännäisenä toimintanaan.

42 Kuten julkisasiamies esittää olennaisilta osin ratkaisuehdotuksensa 43–46 kohdassa, yhtäältä tällaisen luottosopimuksen tarjoamisella työntekijöille, joille tarjotaan näin etuna mahdollisuus omistusasuntoon, voidaan houkutella pätevää ja osaavaa työvoimaa ja sitouttaa se yritykseen, mikä edistää työnantajan liiketoiminnan harjoittamista. Tällaisessa asiayhteydessä sillä, saako kyseinen työnantaja kyseisen sopimuksen perusteella mahdollista välitöntä tuloa, ei ole vaikutusta siihen, pidetäänkö mainittua työnantajaa direktiivin 93/13 2 artiklan c alakohdassa tarkoitettuna ”elinkeinonharjoittajana”. Toisaalta mainitussa säännöksessä tarkoitetun käsitteen ”elinkeinonharjoittaja” laajalla tulkinnalla voidaan toteuttaa kyseisen direktiivin tavoite eli kuluttajan suojaaminen elinkeinonharjoittajan kanssa tehdyn sopimuksen heikompana osapuolena ja osapuolten välisen tasapainon palauttaminen (ks. vastaavasti tuomio 31.5.2018, Sziber, C-483/16, EU:C:2018:367, 32 kohta).

43 Kun kaikki edellä esitetty otetaan huomioon, esitettyihin kysymyksiin on vastattava seuraavasti:

– direktiivin 93/13 2 artiklan b alakohtaa on tulkittava siten, että yrityksen työntekijää ja hänen puolisoaan, jotka tekevät kyseisen yrityksen kanssa ensisijaisesti mainitun yrityksen henkilökunnan jäsenille tarkoitetun luottosopimuksen yksityisasunnon hankinnan rahoittamiseksi, on pidettävä kyseisessä säännöksessä tarkoitettuina ”kuluttajina”

– direktiivin 93/13 2 artiklan c alakohtaa on tulkittava siten, että mainittua yritystä on pidettävä kyseisessä säännöksessä tarkoitettuna ”elinkeinonharjoittajana”, jos se tekee tällaisen luottosopimuksen liiketoimintansa yhteydessä, vaikka luottojen myöntäminen ei ole sen pääasiallista toimintaa.

Oikeudenkäyntikulut

44 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5.4.1993 annetun neuvoston direktiivin 93/13/ETY 2 artiklan b alakohtaa on tulkittava siten, että yrityksen työntekijää ja hänen puolisoaan, jotka tekevät kyseisen yrityksen kanssa ensisijaisesti mainitun yrityksen henkilökunnan jäsenille tarkoitetun luottosopimuksen yksityisasunnon hankinnan rahoittamiseksi, on pidettävä kyseisessä säännöksessä tarkoitettuina ”kuluttajina”.

Direktiivin 93/13 2 artiklan c alakohtaa on tulkittava siten, että mainittua yritystä on pidettävä kyseisessä säännöksessä tarkoitettuna ”elinkeinonharjoittajana”, jos se tekee tällaisen luottosopimuksen liiketoimintansa yhteydessä, vaikka luottojen myöntäminen ei ole sen pääasiallista toimintaa.

Allekirjoitukset